

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2025-0078745

Vergadering van 25 september
2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam - Hardinxveld-Giessendam

Auteur: Bart van Leeuwen

Portefeuillehouder: Christa Hendriksen

Raadsbesluit derde opvang Oekraïners

Voorgesteld besluit

1. Akkoord te gaan met het realiseren van een derde opvanglocatie voor 100 Oekraïners en een HUB voor maximaal 40 personen in Hardinxveld-Giessendam voor 1 januari 2026.
2. Het college de verplichting op te leggen al het mogelijke te doen om de taakstelling voor Hardinxveld-Giessendam op grond van de Spreidingswet (huisvesting 110 asielzoekers in Hardinxveld-Giessendam) binnen de Regionale Regietafel op te lossen.
3. Het college de ruimte te bieden om een huurovereenkomst voor de derde opvanglocatie aan te gaan met de eigenaar van Hakgriend 22 Hardinxveld-Giessendam (voormalig Luxaflex-gebouw) tot 4 maart 2027.
4. De voortzetting van de derde opvanglocatie na 4 maart 2027 uiterlijk in september 2026 te heroverwegen als er dan nog geen structurele regionale oplossing voor de taakstelling vanuit de Spreidingswet is.
5. Het college de opdracht te geven om de gemaakte kosten voor de opvang te verhalen op het Rijk, zodat daarmee de inrichting van de opvang budgetneutraal verloopt.

Inhoud

Inleiding

Aan de Regionale Regietafel (RRT) van 5 juni 2025 is gesproken over samenwerking in de opvang in Zuid-Holland Zuid. Dit betreft de "package-deal" waar onder voorbehoud van besluitvorming door colleges en waar van toepassing raden:

1. De gemeente Sliedrecht de plannen voor het AZC (250 plekken) uitbreidt met 110 plekken, waardoor tevens wordt voldaan aan de opgave uit de Spreidingswet voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam.
2. De gemeente Hardinxveld-Giessendam een extra opvanglocatie voor 100 Oekraïense vluchtelingen realiseert en daarnaast de HUB functie overneemt van de gemeente Dordrecht.
3. De negen gemeenten gedurende 5 jaar jaarlijks elk 1 extra statushouder overnemen van de gemeente Sliedrecht. De gemeente Hardinxveld-Giessendam neemt jaarlijks 2 statushouders over gedurende deze 5 jaar.

Op 24 juni 2025 heeft het college van Hardinxveld-Giessendam het volgende besloten:

1. Akkoord te gaan met het realiseren van een derde opvanglocatie voor 100 Oekraïners en een HUB voor maximaal 40 personen in Hardinxveld-Giessendam voor 1 januari 2026.
2. Deze opvanglocatie te realiseren in het oude Luxaflex-gebouw, Hakgriend 22 Hardinxveld-Giessendam, en hiervoor een huurovereenkomst tot in ieder geval tot 4 maart 2027 aan te gaan.
3. Het college legt het voorstel hiertoe zo spoedig mogelijk voor aan de gemeenteraad gezien de oproep in de eerder aangenomen motie. Dit betreft het budgetrecht van de gemeenteraad.

Na vaststelling van de motie "Vreemd aan de orde" op 24 april 2025 heeft de raad van de gemeente Hardinxveld op 10 juli 2025 nogmaals uitgesproken dat het college geen onomkeerbare besluiten mag nemen over een derde opvang voor Oekraïners. Dit geldt zolang niet vaststaat dat Hardinxveld-Giessendam ook nog zal worden gehouden aan de opgave uit de Spreidingswet; het structureel opvangen van 110 asielzoekers in een eigen AZC.

Op 11 juli 2025 heeft het college van de gemeente Sliedrecht (ter uitvoering van de motie van de gemeenteraad van Sliedrecht van 1 juli 2025) per brief medegedeeld dat er geen invulling zal worden gegeven aan het verzoek vanuit de Regionale Regietafel (RRT). Daarmee kan de taakstelling van Hardinxveld-Giessendam in het kader van de Spreidingswet, niet overgenomen worden in de plannen voor het te realiseren AZC.

Beoogd effect

De gemeente Hardinxveld-Giessendam komt de in de Regio Zuid-Holland Zuid gemaakte afspraken na en komt tegemoet aan het ernstige tekort aan opvangplaatsen voor Oekraïense vluchtelingen.

Argumenten

1.1 Tegemoetkomen aan de wensen raad

Met de motie van 24 april 2025 en de bespreking op 10 juli 2025 heeft de raad duidelijk aangegeven geen onomkeerbare stappen te zetten zonder besluitvorming in de raad. Met voorliggend voorstel wordt hier invulling aan gegeven.

1.2 Taakstelling opvang asielzoekers en Oekraïners

Ter uitvoering van de Spreidingswet is in de Capaciteitsraming, provinciale opvangopgave en indicatieve verdeling per gemeente 2024 het aantal opvangplaatsen per provincie vastgesteld. Binnen de regio Zuid-Holland Zuid moet hieraan worden voldaan

1.3 Geen AZC in Hardinxveld-Giessendam

In het Coalitieakkoord 2022-2026 is over Vluchtelingen en statushouders het volgende opgenomen: "De opvang die we bieden, past bij de schaal van Hardinxveld-Giessendam. We hebben en houden oog voor de draagkracht van de samenleving."

Gelet op de grootte van Hardinxveld-Giessendam, de aanwezigheid van 2 grote opvanglocatie voor Oekraïners en de plannen voor een 3^e locatie en de komst van een AZC in Sliedrecht op de grens van Hardinxveld-Giessendam, is een AZC in Hardinxveld-Giessendam niet gewenst omdat dit niet past bij de schaal van de gemeente.

1.4 Regionale aanpak opvang in Zuid-Holland-Zuid

Aan de regietafel is afgesproken dat we alle opgaven m.b.t. vluchtelingenopvang regionaal oppakken. Dit omvat de opvang van Oekraïense vluchtelingen, Asielzoekers en Statushouders. Hardinxveld-Giessendam kan ter uitvoering van deze regionale opgave een extra opvanglocatie voor Oekraïners realiseren, maar dan is er, zoals onder 1.2 aangegeven, in Hardinxveld-Giessendam geen ruimte voor een AZC.

De afgelopen periode heeft het college zich aan de Regionale Regietafel tot het uiterste ingespannen om tot een regionale samenwerking in de opvang in Zuid-Holland Zuid te komen. Het college vindt dat onze gemeente deze regionale afspraken als een betrouwbare samenwerkingspartner dient na te komen.

1.5 Groot landelijk tekort aan Oekraïne opvangplaatsen en asielopvangvoorzieningen

Er is landelijk een groot tekort aan opvangplaatsen voor Oekraïners. Op 14 juli 2025 heeft het COA daarnaast opnieuw een dringend beroep gedaan op de provincie Zuid-Holland om binnen de provincie extra plekken te realiseren op een noodopvanglocatie voor asielzoekers. Van de Minister van Asiel en Migratie is hierover op 15 juli 2025 een laatste stand van zaken ontvangen. Op 13 augustus 2025 heeft de voorzitter van de Regionale Regietafel in een brief aan de Commissaris van de Koning gewezen op de urgente situatie inzake Oekraïneopvang met het verzoek om dit bij de Landelijke Regietafel in te brengen.

2.1 Aan de Regionale Regietafel zijn afspraken gemaakt over samenwerking in de opvang in Zuid-Holland Zuid

Het college heeft ingestemd met de "package-deal" zoals deze aan de Regionale Regietafel is gemaakt en wil aan de daarin opgenomen afspraken voor Hardinxveld-Giessendam, voldoen. Aan de Regionale Regietafel moet ook voor de uitvoering van de overige afspraken tot een goede oplossing worden gekomen.

2.2 Combinatie opvang asielzoekers en extra opvang Oekraïense vluchtelingen is niet wenselijk

Met de komst van het AZC in Sliedrecht op de grens van Hardinxveld-Giessendam is aan de Regionale Regietafel bewust gekozen hier ook het aan Hardinxveld-Giessendam toegewezen deel asielzoekers onder te brengen, onder voorwaarde dat Hardinxveld-Giessendam dan een extra opvang voor Oekraïense vluchtelingen en een HUB instelt.

3.1 Keuze voor locatie pand Luxaflex

Het Luxaflex-gebouw biedt voldoende ruimte en flexibiliteit in de indeling, waardoor het geschikt is voor de opvang van 100 extra Oekraïners en de HUB. Het gebouw ligt dicht bij de bestaande opvanglocaties, wat efficiënte coördinatie en beheer mogelijk maakt. Dit minimaliseert extra kosten en organisatorische complexiteit.

3.2 Huurovereenkomst wordt aangegaan tot 4 maart 2027

De huurovereenkomst zal worden aangegaan tot 4 maart 2027 omdat de vergoedingsregeling voor de kosten op dit moment tot die datum in werking is.

4.1 Heroverweging voortzetting 3^e locatie in september 2026

Het college is, gelet op de aan de regiotafel gemaakte afspraken, van mening dat er een structurele regionale oplossing dient te komen voor de uitvoering van de aan Hardinxveld-Giessendam opgelegde taakstelling vanuit de Spreidingswet.

5.1 De kosten zijn verhaalbaar op het Rijk

In de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïners is een vergoeding voor verbouwings- en inrichtingskosten opgenomen voor panden die gebruikt worden voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Na de verbouwing compenseert de Bekostigingsregeling de gemeente ook voor de kosten voor huisvesting en dagelijkse basisvoorzieningen.

Kanttekeningen

1.1 Toename van gemeentelijke verantwoordelijkheden

Extra opvangplekken brengen meer verantwoordelijkheid met zich mee, zowel op het gebied van beheer als van sociale integratie. De ervaringen met de andere opvangcentra hebben echter wel aangetoond dat dit beheersbaar is.

2.1 Motie gemeenteraad

Op 24 april 2025 heeft de raad van de gemeente Hardinxveld-Giessendam de volgende motie aangenomen: "*Geen extra opvang en crisisnoodopvang ("hub") voor Oekraïners te realiseren voordat de gemeenteraad van Sliedrecht definitief heeft ingestemd met incorporatie van de opgave van Hardinxveld-Giessendam in het te realiseren AZC en de afspraken hierover formeel zijn vastgelegd.*" . Er is geen instemming van de raad van Sliedrecht om de opgave van Hardinxveld-Giessendam over te nemen, maar het college is van mening dat er uitvoering dient te worden gegeven aan de afspraken die aan de Regionale regietafel zijn gemaakt.

2.2 Het verdeelbesluit op grond van de Spreidingswet legt Hardinxveld-Giessendam de verplichting op om 110 asielzoekers op te nemen

Aan de Regionale Regietafel zijn afspraken gemaakt om in regionaal verband tot een oplossing te komen. Hardinxveld-Giessendam blijft als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Spreidingswet.

4.1 Raad Sliedrecht stemt niet in met extra opvang asielzoekers

Het college van Sliedrecht heeft op 11 juli 2025 medegedeeld: *"dat de gemeenteraad van Sliedrecht, geen invulling wil geven aan het verzoek vanuit de Regionale Regietafel"*. Dit doorkruist de afspraken uit de packagedeal van de Regionale Regietafel.

Financiële informatie

1. In de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïners is een vergoeding voor verbouwings- en inrichtingskosten opgenomen voor panden die gebruikt worden voor de opvang van Oekraïense ontheemden. Deze kosten vallen onder de zogeheten "transitiekosten". Gemeenten kunnen deze transitiekosten declareren bij het Rijk, waarbij de werkelijke kosten volledig door het Rijk worden vergoed.

2. Na de verbouwing compenseert de Bekostigingsregeling de gemeente ook voor de kosten voor huisvesting en dagelijkse basisvoorzieningen. Met ingang van 1 januari 2025 is het normbedrag voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne vastgesteld op € 44,00 per dag, per gerealiseerde opvangplek. Tot nu toe is dit bedrag toereikend gebleken.

3. De gemaakte kosten worden verhaald op het Rijk voor de opvang zodat daarmee de inrichting van de opvang budgetneutraal verloopt.

Op basis van bovenstaande is het uitgangspunt dus dat de realisatie ten minste kostendekkend is voor onze gemeente.

Participatie

Informeren

Communicatie

Een communicatieplan wordt opgesteld om zowel interne als externe stakeholders tijdig en helder te informeren over de voortgang van de verbouwing, de oplevering en de start van de opvang.

Vervolg

Na instemming met dit voorstel zal er een verbouw- en inrichtingtechnisch uitvoeringsplan worden opgesteld.

Openbaar

Ja

Bijlagen

-
1. Brief RRT aan Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht 10 juni 2025
 2. Motie vreemd aan de orde Parallel laten lopen besluitvorming AZC en extra opvang Oekraïners 16-04-2025
 3. Brief college Sliedrecht 11 juli 2025
 4. Brief COA 14 juli 2025
 5. Brief Minister Asiel en Migratie 15 juli 2025
 6. Brief voorzitter RRT met Input LRT Oekraïne 2 september 2025
 7. Capaciteitsraming
 8. T@B - Beantwoording technische vragen over raadsvoorstel derde opvang Oekraïners.pdf
 9. SGP - Beantwoording technische vragen over raadsvoorstel derde opvang Oekraïners.pdf